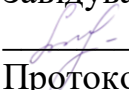

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

Кафедра музикознавства та методики музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Олена СПОЛЬСЬКА

Протокол № 1 засідання кафедри
від « 26 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музичні стилі та жанри

Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>В5 Музичне мистецтво</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Музичне мистецтво</u> (найменування освітньої програми)
Статус дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Мова навчання	<u>українська</u>

Робоча програма обов'язкової навчальної дисципліни «**Музичні стилі та жанри**» для студентів освітньої програми «Музичне мистецтво» спеціальності В5 Музичне мистецтво галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник:

Жулковський Богдан Євгенович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціальність	B5 Музичне мистецтво
Галузь знань	B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська
Курс	1
Семестр	1 – 2
Кількість змістових модулів	4
Форма підсумкового контролю	екзамен
ІНДЗ	написання історико-теоретичних аналітичних есе з обов'язковим аналізом музичного матеріалу
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	5
Загальна кількість годин	150
Практичні заняття (год.)	денна форма – 40; заочна форма – 12
Лекції (год.)	денна форма – 20; заочна форма – 8
Самостійна робота студента (год.)	денна форма – 90; заочна форма – 130

Частка годин аудиторних занять становить:

для денної форми навчання – 40%;

для заочної форми навчання – 13,33.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою обов'язкової навчальної дисципліни є формування та розвиток у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння закономірностей стильового та жанрового розвитку музичного мистецтва, особливостей функціонування, взаємодії та трансформації стильових і жанрових моделей, здатності професійно аналізувати й інтерпретувати музичні стилі та стильові напрямки, визначати жанрово-стильові ознаки музичних творів, застосовувати понятійно-категоріальний апарат музичного мистецтва та використовувати результати жанрово-стильового аналізу у музикознавчій, виконавській та педагогічній діяльності.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

3.1. Загальні та фахові компетентності

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській та педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської та педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

3.2. Програмні результати навчання

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

4. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення освітнього компонента «Музичні стилі та жанри» є результати навчання, здобуті на попередньому рівні вищої освіти у процесі фахової підготовки в галузі музичного мистецтва, зокрема знання з історії та теорії музики, історії української та зарубіжної музики, а також сформовані вміння аналізувати музичні твори з погляду їхніх жанрових, стильових, структурно-композиційних та художньо-виражальних особливостей. Важливими передумовами є володіння фаховою музикознавчою термінологією, навички роботи з музичним текстом і здатність аргументовано характеризувати музичні явища в історико-культурному та мистецькому контекстах.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Жанрово-стильові системи давньої та середньовічної музики

ТЕМА 1. Музичний стиль як аналітична категорія

Музичний стиль як історико-художня та системна категорія. Співвідношення понять «стиль», «стильовий напрям», «стильова течія», «стильова техніка», «стилістика». Історичні різновиди музичного стилю. Критерії виявлення та аналізу стильових ознак музичного твору.

ТЕМА 2. Жанрова система музики: моделі і трансформації

Жанр як історично змінна система. Взаємодія жанрових і стильових ознак. Жанрова модель та її трансформації в різних культурних контекстах.

ТЕМА 3. Жанрово-стильова типологія давньої музики

Музика в системі культових та обрядових практик давніх суспільств. Основні жанрові функції та типи музичної організації в культурах Африки, Далекого Сходу, Індії, арабо-мусульманського світу. Обрядовий і необрядовий музичний фольклор східних слов'ян: жанрова типологія.

ТЕМА 4. Античні та біблійні музичні жанри і стилі

Лірика, епос і драма як форми функціонування музики в античній культурі. Ода і дифірамб, трагедія і комедія: жанрова специфіка та взаємодія музичних і позамузичних компонентів. Стильові особливості дешифрованих та реконструйованих зразків античної музики. Псалми та біблійні пісні Старого Завіту. Псалмодія і кантиляція: жанрово-функціональні та стильові особливості.

ТЕМА 5. Сакральна монодія Візантії та Київської Русі

Жанрова система ранньохристиянської та візантійської сакральної монодії. Старозавітні псалми, біблійні пісні та новозавітні гімни. Тропар, стихира, кондак, ікос, канон. Ірмологічний, стихирарний та пападичний (кондакарний) жанрові стилі. Співвідношення жанрових моделей і жанрових стилів. Ознаки стильової диференціації сакральної монодії.

ТЕМА 6. Жанри і стилі західноєвропейської монодії

Староримський, амвросіанський, галліканський, мозарабський види співу. Григоріанський хорал: силабічний, невматичний, мелізматичний типи викладу. Офіцій (Officium) і Меса. Ordinarium і Proprium. Градуал, антифон, респонсорій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Музичні стилі та жанри готики, ренесансу і бароко

ТЕМА 7. Поліфонія Ars Antiqua, Ars Nova та Ars Subtilior

Ars Antiqua та Ars Nova як історико-стильові системи. Школа Notre Dame: органум і мотет як жанрові моделі та їх стильова диференціація. Мензуральна нотація як чинник трансформації музичного мислення та жанрової організації. Ізоритмічний мотет як модель взаємодії ритмічної, формотворчої та жанрової організації. Ars Subtilior: ускладнення музичної мови, ритміки та жанрових моделей. Порівняльний аналіз стильових ознак на матеріалі музичних творів.

ТЕМА 8. Музичний стиль і жанрові моделі Ренесансу

«Високий стиль» поліфонії. Франко-фламандська школа. Меса і мотет як жанрові моделі ренесансної поліфонії. Трансформація поліфонічної техніки як чинник стильової диференціації: cantus prius factus, cantus firmus, пародійна та імітаційна техніка. Ренесансні тенденції в українській музиці XVI століття.

ТЕМА 9. Літургичні жанри Реформації та Контрреформації

Літургичні жанри Реформації: лютеранський хорал, кальвіністський метризований псалом, англіканський антем. Контрреформація: трансформація літургичних жанрів. Порівняльний аналіз жанрових моделей конфесійної музики та їхнього впливу на стильові процеси пізнього Ренесансу.

ТЕМА 10. Бароко як стильова система європейської музики

Стильові риси музики бароко. Антитетичність і принцип контрасту. Музична риторика. Взаємодія поліфонічного та гомофонного мислення. Нові музичні форми. Опера і балет. Concerto grosso, соната, сюїта. Basso continuo, монодія, музична риторика, формотворчі процеси.

ТЕМА 11. Стильові і жанрові репрезентації музики бароко

Індивідуальні композиторські стилі та жанрові моделі Й. С. Баха, Г. Ф. Генделя та А. Вівальді. Порівняльний аналіз стильових систем. Історично інформоване виконавство: джерела, принципи та виконавські практики. Його співвідношення з академічною виконавською традицією.

ТЕМА 12. Українське бароко: стильові та жанрові моделі

Жанрова панорама українського бароко. Партесний стиль. Микола Дилецький. «Грамати́ка музична». Паралітургічні жанри (псалми) та їх особливості. Шкільна драма з музикою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Класико-романтична жанрово-стильова система

ТЕМА 13. Ранній класицизм: жанрово-стильова система

Італійська та французька опера. Інструментальна музика синів Й. С. Баха. Мангеймська капела. Оперна реформа К. В. Глюка. Становлення функціонально-тонального мислення та класичних принципів формотворення.

ТЕМА 14. Жанрова система віденського класицизму

Формування класичних принципів тематизму, тонального мислення та формотворення як основи нової жанрово-стильової системи. Сонатна форма (соната, симфонія, концерт, квартет). Опера, ораторія і кантата.

ТЕМА 15. Жанри українського музичного класицизму

Стильові та жанрові особливості українського музичного класицизму. Хорова та інструментальна творчість М. Березовського і Д. Бортнянського. Індивідуальний стиль А. Веделя. Взаємодія європейських класицистичних моделей із києво-печерською та народнопісенною традиціями.

ТЕМА 16. Романтизм як художній стиль у музиці

Романтизм як стильова система: суб'єктивність, жанрова трансформація, індивідуалізація музичної мови. Італійська опера першої половини XIX століття: традиція bel canto та формування романтичної оперної драматургії. Французька опера після Великої французької революції. Вплив жанру опери на симфонічну та камерно-інструментальну творчість. Романтична програмність.

ТЕМА 17. Стильові трансформації музики романтизму

Ускладнення та розширення тональної системи: хроматизація, альтерація, модальна суміш і модуляційна рухливість. Передумови кризи тональності. Оперні реформи Р. Вагнера та Дж. Верді. Порівняльний аналіз.

ТЕМА 18. Стильова ідентифікація романтизму в Україні

Музично-сценічні жанри, інструментальна музика і пісенно-хорові твори. Національна музична мова як форма стильової ідентифікації. М. Лисенко та формування національного стилю. Сучасники і послідовники митця.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Нові стильові течії та техніки у музиці

ТЕМА 19. Імпресіонізм і веризм як стильові напрямки

Імпресіонізм у французькій музиці. К. Дебюссі і М. Равель. Відображення імпресіоністичної колористики в українській музиці (В. Барвінський). Веризм в італійській опері: П. Масканьї, Р. Леонкавалло, Дж. Пуччіні. Порівняння двох різних моделей оновлення музичної мови та жанрової драматургії.

ТЕМА 20. Експресіонізм і неокласицизм у музиці

Експресіонізм і неокласицизм: трансформація ладотональної, тематичної, фактурної, тембрової та метроритмічної організації музики.

ТЕМА 21. Радикальні стильові техніки авангардизму

Серіалізм, алеаторика, сонористика. Конкретна та електронна музика. Нові принципи ритмічної організації. Стохастична та комп'ютерна музика. Їхній вплив на трансформацію музичної мови та композиційного мислення.

ТЕМА 22. Постмодернізм як художній феномен сучасності

Постмодернізм у музиці: цитата, колаж, стилізація, полі стилістика та жанрова гібридизація. Стильовий плюралізм музики кінця ХХ – початку ХХІ століття. Нові форми взаємодії академічної і популярної музики.

ТЕМА 23. Жанрово-стильова палітра джазової музики

Джерела походження. Розвиток джазу, його поширення у світовій музиці. Види джазового мистецтва. Основні стильові напрями джазу: New Orleans, swing, bebop, cool jazz, hard bop, free jazz, fusion. Імпровізаційність, ритмічна організація, темброва специфіка та жанрова диференціація.

ТЕМА 24. Музика в аудіовізуальній та популярній культурі

Музика в аудіовізуальній культурі: функції та жанрові види. Саундтрек як функціонально-композиційний феномен. Рок-музика, її стильові трансформації. Популярна музика як автономна сфера музичної культури. Вплив звукозапису та цифрових медіа на музичну творчість, поширення і сприйняття музики.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота			лекції	практичні заняття	самостійна робота	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.										
Жанрово-стильові системи давньої та середньовічної музики										
ТЕМА 1. Музичний стиль як аналітична категорія	6	2		4		6	2		4	
ТЕМА 2. Жанрова система музики: моделі і трансформації	6	2		4		6			6	
ТЕМА 3. Жанрово- стильова типологія давньої музики	6		2	4		6			6	

ТЕМА 4. Античні та біблійні музичні жанри і стилі	6		2	4	6			6
ТЕМА 5. Сакральна монодія Візантії та Київської Русі	8	2	2	4	8		2	6
ТЕМА 6. Жанри і стилі західноєвропейської монодії	6		2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 1	38	6	8	24	38	2	2	34
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.								
<i>Музичні стилі та жанри готики, ренесансу і бароко</i>								
ТЕМА 7. Поліфонія Ars Antiqua, Ars Nova та Ars Subtilior	6		2	4	6		2	4
ТЕМА 8. Музичний стиль і жанрові моделі Ренесансу	6	2	2	2	6	2		4
ТЕМА 9. Літургичні жанри Реформації та Контрреформації	6		2	4	6			6
ТЕМА 10. Бароко як стильова система європейської музики	8	2	2	4	8		2	6
ТЕМА 11. Сильові і жанрові репрезентації музики бароко	6		2	4	6			6
ТЕМА 12. Українське бароко: стильові та жанрові моделі	6		2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 2	38	4	12	22	38	2	4	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.								
<i>Класико-романтична жанрово-стильова система</i>								
ТЕМА 13. Ранній класицизм: жанрово-стильова система	6	2	2	2	6	2		4
ТЕМА 14. Жанрова система віденського класицизму	6		2	4	6			6
ТЕМА 15. Жанри українського музичного класицизму	6		2	4	6		2	4
ТЕМА 16. Романтизм як художній стиль у музиці	8	2	2	4	8		2	6

ТЕМА 17. Стильові трансформації музики романтизму	6		2	4	6			6
ТЕМА 18. Стильова ідентифікація романтизму в Україні	6		2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 3	38	4	12	22	38	2	4	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. <i>Нові стильові течії та техніки у музиці</i>								
ТЕМА 19. Імпресіонізм і веризм як стильові напрямки	6	2	2	2	6	2		4
ТЕМА 20. Експресіонізм і неокласицизм у музиці	6		2	4	6			6
ТЕМА 21. Радикальні стильові техніки авангардизму	6	2		4	6			6
ТЕМА 22. Постмодернізм як художній феномен сучасності	6	2		4	6			6
ТЕМА 23. Жанрово-стильова палітра джазової музики	6		2	4	6		2	4
ТЕМА 24. Музика в аудіовізуальній та популярній культурі	6		2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 4	36	6	8	22	36	2	2	32
Всього	150	20	40	90	150	8	12	130

5.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Музичний стиль як аналітична категорія	2	2
2	2	Жанрова система музики: моделі і трансформації	2	
3	5	Сакральна монодія Візантії та Київської Русі	2	
4	8	Музичний стиль і жанрові моделі Ренесансу	2	2
5	10	Бароко як стильова система європейської музики	2	
6	13	Ранній класицизм: жанрово-стильова система	2	2
7	16	Романтизм як художній стиль у музиці	2	
8	19	Імпресіонізм і веризм як стильові напрямки	2	2
9	21	Радикальні стильові техніки авангардизму	2	

10	22	Постмодернізм як художній феномен сучасності	2	
		Всього годин	20	8

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	3	Жанрово-стильова типологія давньої музики	2	
2	4	Античні та біблійні музичні жанри і стилі	2	
3	5	Сакральна монодія Візантії та Київської Русі	2	2
4	6	Жанри і стилі західноєвропейської монодії	2	
5	7	Поліфонія Ars Antiqua, Ars Nova та Ars Subtilior	2	2
6	8	Музичний стиль і жанрові моделі Ренесансу	2	
7	9	Літургічні жанри Реформації та Контрреформації	2	
8	10	Бароко як стильова система європейської музики	2	2
9	11	Стильові і жанрові репрезентації музики бароко	2	
10	12	Українське бароко: стильові та жанрові моделі	2	
11	13	Ранній класицизм: жанрово-стильова система	2	
12	14	Жанрова система віденського класицизму	2	
13	15	Жанри українського музичного класицизму	2	2
14	16	Романтизм як художній стиль у музиці	2	2
15	17	Стильові трансформації музики романтизму	2	
16	18	Стильова ідентифікація романтизму в Україні	2	
17	19	Імпресіонізм і веризм як стильові напрямки	2	
18	20	Експресіонізм і неокласицизм у музиці	2	
19	23	Жанрово-стильова палітра джазової музики	2	2
20	24	Музика в аудіовізуальній та популярній культурі	2	
		Всього годин	40	12

5.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Музичний стиль як аналітична категорія	4	4
2	2	Жанрова система музики: моделі і трансформації	4	6
3	3	Жанрово-стильова типологія давньої музики	4	6
4	4	Античні та біблійні музичні жанри і стилі	4	6
5	5	Сакральна монодія Візантії та Київської Русі	4	6
6	6	Жанри і стилі західноєвропейської монодії	4	6
7	7	Поліфонія Ars Antiqua, Ars Nova та Ars Subtilior	4	4
8	8	Музичний стиль і жанрові моделі Ренесансу	2	4
9	9	Літургічні жанри Реформації та Контрреформації	4	6
10	10	Бароко як стильова система європейської музики	4	6
11	11	Стильові і жанрові репрезентації музики бароко	4	6

12	12	Українське бароко: стильові та жанрові моделі	4	6
13	13	Ранній класицизм: жанрово-стильова система	2	4
14	14	Жанрова система віденського класицизму	4	6
15	15	Жанри українського музичного класицизму	4	4
16	16	Романтизм як художній стиль у музиці	4	6
17	17	Стильові трансформації музики романтизму	4	6
18	18	Стильова ідентифікація романтизму в Україні	4	6
19	19	Імпресіонізм і веризм як стильові напрямки	2	4
20	20	Експресіонізм і неокласицизм у музиці	4	6
21	21	Радикальні стильові техніки авангардизму	4	6
22	22	Постмодернізм як художній феномен сучасності	4	6
23	23	Жанрово-стильова палітра джазової музики	4	4
24	24	Музика в аудіовізуальній та популярній культурі	4	6
		Всього годин	90	130

5.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№	Теми для історико-теоретичних аналітичних есе з обов'язковим аналізом музичного матеріалу
1	Музичний жанр і стиль як художньо-історичні категорії
2	Стиль і стилістика: спільне та відмінне в музикознавстві
3	Жанрові та стильові особливості давньогрецької музики
4	Жанрові та виконавські особливості давньоєврейської музики
5	Псалми та біблійні пісні в юдейській і християнській традиціях
6	Жанрова система візантійського богослужбового співу
7	Знаменний і кондакарний розспіви: нотація, жанр та стиль
8	Стильові нашарування в українських нотолінійних Ірмологіях
9	Ars Nova: стильові та жанрові новації музики XIV століття
10	Ренесансна Меса: еволюція літургично-музичного жанру
11	Стильові риси українського партесного концерту і мотету
12	Генерал-бас і формування функціонального мислення
13	Жанрова система інструментальної музики віденських класиків
14	Пісенно-танцювальні форми у класико-романтичній теорії
15	Розширення тональності у творчості композиторів-романтиків
16	Оперні реформи Ріхарда Вагнера та Джузеппе Верді
17	Нетональні техніки композиції в європейській музиці
18	Трансформація тембрової та ритмічної організації в музиці
19	Взаємодія жанрів і стилів академічної та популярної музики
20	Нові медіа та трансформація сучасної музичної культури

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання: лекції (традиційні, інтерактивні); практичні заняття; консультації (індивідуальні та групові); самостійна робота здобувачів освіти;

індивідуальні навчально-дослідні завдання для студентів; дистанційне навчання із застосування електронної освітньої платформи Moodle; виконання та захист презентацій; науково-дослідна робота (академічні есе).

Методи навчання:

- *словесні методи*: пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;
- *наочні методи*: демонстрація, ілюстрація, мультимедійні презентації та відеоматеріали;
- *практичні методи*: виконання вправ і практичних робіт, розв'язування ситуаційних завдань;
- *проблемно-пошукові методи*: проблемний виклад, евристична бесіда, дослідницькі методи;
- *інтерактивні методи*: мозковий штурм, робота у малих групах, дебати, круглий стіл; проєктний; інформаційно-комунікаційні методи із застосуванням цифрових технологій та онлайн-ресурсів;
- *порівняльно-історичний та порівняльно-стильовий аналіз*.

Проходження навчальної дисципліни та обрані форми і методи навчання сприяють формуванню **соціально-комунікативних навичок** здобувачів:

- *проєктне навчання* сприяє розвитку критичного мислення, комунікації, командної роботи та креативності; проєкти дозволяють студентам працювати над реальними завданнями, де потрібно розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими та презентувати свої ідеї;
- *дебати і дискусії* розвивають важливі навички аргументації, слухання, критичного мислення; дебати стимулюють здобувачів розглядати різні погляди та аргументувати свою позицію;
- *рефлексія та самоаналіз*; включення рефлексивних практик, таких як ведення журналів чи обговорення власного досвіду, допомагає здобувачам краще розуміти свої емоції, сильні та слабкі сторони, а також ставати більш усвідомленими у своїх діях і рішеннях;
- *інтерактивні студії*; активне використання інтерактивних платформ і технологій, таких як онлайн-курси та вебіари, дозволяє розвивати адаптаційні й технічні навички та підвищувати креативність.

7. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Навчальні досягнення оцінюються за **модульно-рейтинговою системою**. У процесі оцінювання застосовуються такі **методи**:

- *усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда та виступи з доповідями на практичних заняттях;
- *письмового контролю*: жанрово-стильовий та інтерпретаційний аналізи музичного твору, написання академічних есе на певні теми;
- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати отримані знання, вміння, навички, способи мислення та цінності; самоаналіз.

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом під час самостійної та індивідуальної праці залежить від дотримання таких **вимог**:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання;
- самостійність виконання;
- креативний підхід;
- ініціативність.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний – аналітичні дискусії на практичних заняттях, жанрово-стильові аналізи музичних творів, написання академічних аналітичних есе

Підсумковий (екзамен) – наприкінці першого курсу (другого семестру).

9. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Відповідь здобувача оцінюється на:

Оцінку А (90-100) – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- у межах дисципліни здобувач застосовує аналітичні та порівняльні методи до визначення жанрово-стильових характеристик музичних творів, уміє обґрунтовувати результати аналізу та використовувати їх для розв'язання складних навчально-професійних завдань;

- здатний самостійно та аргументовано здійснювати жанрово-стильовий аналіз музичних творів і явищ, визначати їх характерні стильові та жанрові ознаки, встановлювати зв'язки між музичним матеріалом та відповідним історико-культурним контекстом;

- демонструє високий рівень самостійності суджень, уміє зіставляти різні стильові та жанрові явища, критично оцінювати результати власного аналізу та формулювати обґрунтовані висновки;

- здатний застосовувати набуті знання та аналітичні вміння для розв'язання складних навчально-професійних завдань.

Оцінку В (85-89) – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

- здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;

- відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;

- здатний правильно визначати основні жанрові та стильові характеристики музичних творів, здійснювати їх аналіз і встановлювати основні зв'язки з історико-культурним контекстом;

- демонструє достатній рівень самостійності в аналітичних судженнях, уміє аргументувати висновки та застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

- окремі неточності не мають принциповості та не перешкоджають правильному розумінню музично-стильових і жанрових закономірностей.

Оцінку С (75-84) – якщо правильно викладено матеріал:

- відображає знання термінів, логічно формулює відповідь;
- наявні неточності у виконанні практичних завдань;
- здатний застосовувати засвоєні теоретичні положення для аналізу музичних творів, однак потребує певного уточнення або додаткового обґрунтування під час визначення їх жанрово-стильових характеристик;
- виявляє достатню здатність до логічного аналізу та порівняння музичних явищ, проте не завжди повною мірою розкриває їх взаємозв'язок з історико-культурним і стильовим контекстом;
- висновки переважно правильні, але можуть бути недостатньо самостійними, переконливими або розгорнутими.

Оцінку D (65-74) – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:

- є неповною, не містить усіх необхідних відомостей щодо предмету запитання викладача;
- здатність застосовувати теоретичні знання для самостійного жанрово-стильового аналізу є недостатньо сформованою;
- під час визначення стильових і жанрових ознак музичного твору допускає суттєві неточності, не завжди розрізняє основні характеристики музичних напрямів, стилів і жанрів, недостатньо аргументує власні судження;
- аналіз має описовий характер і не завжди демонструє розуміння взаємозв'язку музичного твору з відповідним історико-культурним контекстом.

Оцінку E (60-64) – якщо відповідь здобувача є поверхневою:

- свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу;
- виявляє лише фрагментарне розуміння основних категорій музичного стилю та жанру, допускає істотні неточності у визначенні стильових і жанрових ознак музичних творів;
- не завжди може самостійно застосувати засвоєні поняття під час аналізу конкретного музичного матеріалу, а висновки є переважно загальними та недостатньо аргументованими;
- рівень сформованості аналітичних умінь не забезпечує повною мірою виконання типових завдань дисципліни без додаткової допомоги.

Оцінку Fx (35-59) – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

- не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
- не вміє сформулювати власну думку та викласти її;
- не демонструє достатньої здатності визначати основні жанрові та стильові характеристики музичних творів і застосовувати відповідну музикознавчу термінологію;
- відповідь не забезпечує належного аналізу музичного матеріалу, містить суттєві фактичні та понятійні помилки, а встановлення зв'язків між музичним

явищем, його жанром, стилем та історико-культурним контекстом є фрагментарним або відсутнім;

- самостійне виконання аналітичних завдань суттєво утруднене.

Оцінку F (1-34) отримує здобувач, який:

- не виконав обов'язкових завдань, передбачених програмою та/або продемонстрував істотні прогалини у знаннях і вміннях, що унеможливають подальше опанування дисципліни без додаткової підготовки;

- не володіє мінімально необхідними знаннями основних понять, категорій, стилів і жанрів музичного мистецтва;

- не здатний визначити базові жанрово-стильові характеристики запропонованого музичного матеріалу;

- не демонструє сформованої здатності до елементарного музикознавчого аналізу;

- не може самостійно застосувати основну термінологію та сформулювати обґрунтоване судження щодо стильових і жанрових ознак музичного твору.

Порядок оцінювання результатів навчання (денна форма)

<i>Змістовий модуль 1</i>						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Модуль
1	1	2	2	3	2	11

<i>Змістовий модуль 2</i>							ІНДЗ 1
Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Модуль	
2	3	2	3	2	2	14	10

<i>Змістовий модуль 3</i>						
Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Модуль
3	2	2	3	2	2	14

<i>Змістовий модуль 4</i>						ІНДЗ 2	Екзамен	Підсумкова
Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	Модуль		
3	2	1	1	2	2	11	10	30
								100

10. ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШІ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології штучного інтелекту (ШІ) можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний інструмент під час опанування навчальної дисципліни «Музичні стилі та жанри» за умови дотримання принципів академічної доброчесності, самостійності виконання навчальних

завдань, критичного осмислення та перевірки отриманої інформації. ШІ може застосовуватися для пошуку ідей, структурування матеріалу, мовного та стилістичного редагування власного тексту, перекладу, пояснення термінів і понять та підготовки до навчальних занять.

Результати роботи ШІ мають розглядатися лише як допоміжний матеріал і не можуть вважатися безумовно достовірним джерелом інформації. Особливої перевірки потребують відомості про композиторів, музичні твори, дати, історичні події, жанрові та стильові характеристики, атрибуції, цитати, бібліографічні відомості та посилання на наукові джерела. Здобувач несе відповідальність за достовірність інформації, використаної у навчальній роботі.

Не допускається подання повністю або переважно згенерованого ШІ тексту, музикознавчого аналізу, реферату, есе, індивідуального завдання чи іншого результату як самостійно виконаної роботи без належного зазначення факту використання ШІ у випадках, передбачених законодавством, нормативними документами університету або вимогами викладача. Використання ШІ не повинно підміняти самостійний аналіз, аргументацію та формулювання власних висновків здобувача.

Під час виконання музикознавчих завдань результати, отримані за допомогою ШІ, мають бути критично опрацьовані та перевірені за науковими, нотними, історичними та іншими достовірними джерелами. Висновки ШІ щодо жанру, форми, стилю, музичної мови та інших особливостей музичних творів не можуть автоматично прийматися як науково обґрунтовані.

Особливої критичної перевірки потребують автоматично сформовані визначення музичного стилю, жанру, форми та стильової атрибуції, оскільки такі визначення мають ґрунтуватися на аналізі конкретного музичного матеріалу.

У навчальних завданнях, де викладач прямо визначає обмеження або заборону використання ШІ, здобувач зобов'язаний дотримуватися відповідної вимоги. За необхідності здобувач зазначає використаний інструмент ШІ, мету та характер його застосування.

Використання ШІ повинне здійснюватися з дотриманням академічної доброчесності, авторського права, коректного цитування та вимог щодо інтелектуальної власності. Порухення правил розглядається відповідно до чинного законодавства України та нормативних документів ТНПУ.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Дидактичні матеріали:

1. Наочні засоби навчання (презентації);
2. Підручники та навчальні посібники;
3. Електронні бібліотечні ресурси і репозитарії;
4. Цифрові факсимільні колекції нотних і рукописних джерел.

Технічне забезпечення:

1. Фортепіано, інший інструментарій;
2. Ноутбук, великий екран, колонки;
3. Цифрові нотні, аудіо та відео архіви;
4. Нотні редактори та аудіо редактори;
5. Ресурси з цифровими нотними текстами та аудіозаписами.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**12.1. Основна література**

1. Бодак Я. *Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття*: Навчальний посібник. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
2. *Епохи історії музики в окремих викладах*: Навчальний посібник у 2 ч. / Пер. з нім. та ред.-упор. Ю. Є. Семенов. Ч. 1: Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: Будівельник, 2003. 188 с.
3. *Епохи історії музики в окремих викладах*: Навчальний посібник у 2 ч. / Пер. з нім. та ред.-упор. Ю. Є. Семенов. Ч. 2: Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: Будівельник, 2004. 240 с.
4. Жаркова В. *Історія західної музики: Ното Musicus від античності до бароко*: Навчальний посібник. Київ: ArtHuss, 2023. 548 с.
5. Іванова І., Куколь Г., Черкашина М. *Історія опери: Західна Європа XVII – XIX століття*: Навчальний посібник. Київ: Заповіт, 1998. 384 с.
6. Кияновська Л. *Українська музична культура*: Навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2009. 356 с.
7. Корній Л., Сюта Б. *Українська музична культура: Погляд крізь віки*. Київ: Музична Україна, 2014. 590 с.
8. Павлишин С. *Музика двадцятого століття*: Навчальний посібник. Львів: БаК, 2005. 232 с.
9. Харнонкурт Н. *Музика як мова звуків: шлях до нового розуміння музики*. Суми: Собор, 2002. 184 с.
10. Хоминський Й. *Історія гармонії і контрапункту*: в 2 т. / пер. з пол., вступ. ст. і прим. Л. Грабовського. Т. 1: Первісне багатоголосся. Доба органуму. Поліфонія середньовіччя. Київ: Музична Україна, 1975. 576 с.;
11. Хоминський Й. *Історія гармонії і контрапункту*: в 2 т. / пер. з пол., вступ. ст. і прим. Л. Грабовського. Т. 2: Доба Відродження. Київ: Музична Україна, 1979. 412 с.
12. Чернова І. В., Горман О. Н. *Зарубіжна музика: історія, стилі, напрями*: Навчальний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 246 с.
13. Шип С. *Музична форма від звуку до стилю*: Навчальний посібник. Київ: Заповіт, 1998. 368 с.
14. Шип С. В. *Теорія художніх стилів*: Монографія. Суми: ФОП С. П. Цьома, 2023. 138 с.
15. Burkholder J. P., Grout D. J., Palisca C. V. *A History of Western Music*. New York: W. W. Norton & Company, 2019. 1011 p.

12.2. Допоміжна література

1. Грінченко М. *Історія української музики*. Нью-Йорк: Видання Українського музичного інституту, 1961. 192 с.
2. Герасимова-Персидська Н. *Хоровий концерт на Україні в XVII – XVIII ст.* / передм. Д. С. Лихачов. Київ: Музична Україна, 1978. 182 с.
3. Дідич Г. С. *Історія західноєвропейської музики*: Навчальний посібник. Кіровоград: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2003. Ч. 1. 172 с.
4. Дідич Г. С. *Історія західноєвропейської музики*: Навчальний посібник. Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2005. Ч. 2. 225 с.
5. Дідич Г. С. *Історія західноєвропейської музики*: Навчальний посібник. Кіровоград, 2006. Ч. 3. 236 с.
6. Калашник М. П. *Музичний тезаурус композитора: аспекти вивчення*: Монографія. Харків; Київ: СПДФО Мосякін В. М., 2010. 251 с.
7. Каплієнко-Ілюк Ю. В. *Історія світової музики*: Навчальний посібник. Чернівці: Місто, 2015. 240 с.
8. Кашкадамова Н. Б. *Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві XX сторіччя*. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 343 с.
9. Кияновська Л. О. *Стильова еволюція галицької музичної культури XIX – XX ст.* Тернопіль: Астон, 2000. 340 с.
10. Козаренко О. В. *Феномен української національної музичної мови*. Львів: Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка, 2000. 286 с.
11. Корчова О. О. *Музичний модернізм як terra cognita*. Київ: Музична Україна, 2020. 469 с.
12. Кудрик Б. *Огляд історії української церковної музики*. Львів: Львівська богословська академія, 1995. 128 с.
13. Лісецький С. *Історія української музики: Від найдавніших часів до першої чверті XIX століття*: Навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. 147 с.
14. Новакович М. О. *Канон українського музичного модернізму (на прикладі творчості Бориса Лятошинського)*. Луцьк: Твердиня, 2012. 167 с.
15. *Українська музична енциклопедія*: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2006. Т. 1 (А–Д). 680 с.
16. *Українська музична енциклопедія*: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2008. Т. 2 (Е–К). 664 с.
17. *Українська музична енциклопедія*: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2011. Т. 3 (Л–М). 628 с.
18. *Українська музична енциклопедія*: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2016. Т. 4 (Н–О). 554 с.

19. *Українська музична енциклопедія: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник.* Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2018. Т. 5 (П). 536 с.

20. *Українська музична енциклопедія: у 7 т. / гол. редкол. Г. Скрипник.* Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2023. Т. 6 (Р–С). 680 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського Національної академії наук України. URL: <http://etnolog.org.ua/>

2. Офіційний сайт Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. URL: <http://www.mari.kiev.ua/>

3. Офіційний сайт Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. URL: <https://lnma.edu.ua/>

4. Офіційний сайт Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника Національної академії наук України. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. URL: <https://mkip.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національної академії мистецтв України. URL: <https://academia.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. URL: <https://knmau.com.ua/>

8. Офіційний сайт Національної наукової бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

9. Офіційний сайт Харківського Національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. URL: <http://num.kharkiv.ua/>

14. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ РЕСУРСІВ З НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ, ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ЯКИХ МОЖУТЬ БУТИ ВИЗНАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Здобувачам вищої освіти рекомендується використовувати ресурси неформальної та інформальної освіти, зміст і результати навчання яких відповідають тематиці та результатам навчання освітнього компонента «Музичні стилі та жанри», зокрема:

- **Coursera** – онлайн-курси з історії музики, музичних стилів і жанрів класицизму, музичного мистецтва та суміжних гуманітарних дисциплін;
- **OpenLearn (The Open University)** – відкриті освітні курси та навчальні матеріали з історії, теорії та практики музичного мистецтва;

- **Prometheus** – відкриті онлайн-курси гуманітарного, культурологічного та мистецького спрямування;
- **Naxos Music Library / Naxos for Education** – цифрові аудіоресурси для самостійного ознайомлення з різними музичними творами;
- **IMSLP (International Music Score Library Project / Petrucci Music Library)** – цифровий ресурс нотних джерел для самостійної роботи з нотними текстами та ознайомлення з композиторською спадщиною;
- **RISM (Répertoire International des Sources Musicales)** – міжнародний каталог музичних джерел для пошуку та ідентифікації рукописів, друкованих музичних видань, теоретичних праць та інших музичних джерел;
- **Google Scholar** – пошуковий ресурс для виявлення наукових публікацій та історіографічних праць за тематикою музикознавства.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути визнані відповідно до їх відповідності результатам навчання освітнього компонента «Музичні стилі та жанри» і за результатами передбаченого оцінювання. Визнання результатів навчання здійснюється відповідно до чинного Положення ТНПУ про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті.

15. КОМУНІКАЦІЯ ТА ЕТИКА ВЗАЄМОДІЇ

Комунікація між викладачем і здобувачами вищої освіти здійснюється під час занять, консультацій, через корпоративну електронну пошту, систему дистанційного навчання та інші офіційні канали. Її метою є належна організація освітнього процесу, своєчасне інформування про навчальні завдання та надання необхідної методичної допомоги.

Консультації проводяться відповідно до затвердженого графіка або за попередньою домовленістю. Під час консультацій здобувачі можуть отримати роз'яснення щодо навчального матеріалу, виконання завдань, підготовки до контролю та використання навчальної, наукової та нотної літератури.

У разі відсутності на занятті з поважних причин здобувач освіти повинен, за можливості, повідомити викладача, ознайомитися з пропущеним матеріалом та виконати передбачені завдання і форми контролю у встановленому порядку.

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів взаємної поваги, академічної доброчесності, толерантності, недискримінації та професійної етики. Під час аудиторного, електронного та дистанційного спілкування очікуються коректність, відповідальність, пунктуальність, конструктивний діалог і повага до думок інших учасників.

Під час обговорення музичних творів, історико-музичних явищ і наукових концепцій допускається висловлення різних професійних позицій за умови їх аргументованості та коректного ставлення до співрозмовників. Критика має стосуватися змісту й аргументів, а не особистості учасника освітнього процесу. Порушення норм академічної доброчесності, професійної етики та встановлених правил комунікації розглядається відповідно до чинних нормативних документів університету.